

**Förstudie och behovsanalys av
plattform med exempel på
barnrättsinnovationer**

Referens

Mötesplats Social Innovation, Förstudie och behovsanalys av plattform med exempel på barnrättsinnovationer, (2025).

Info

Utgivningsår: 2025

Utgivare: Mötesplats Social Innovation

Skribent: Gloria-Karin López

Redaktör: Lotta Orban

Formgivare: Kajsa Kidman

Om rapporten

Denna rapport har skrivits av Mötesplats Social Innovation vid Malmö universitet utifrån en förstudie och behovsanalys av plattform med exempel på barnrättsinnovationer på uppdrag av Länsstyrelsernas nationella uppdrag i barnets rättigheter, Länsstyrelsen i Dalarnas län som genomfördes under 2024.

Förstudien bedrevs i samarbete med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Barnombudsmannen genom deras representation i förstudiens referensgrupp.

Mötesplats Social Innovation (MSI) är en nationell kunskaps- och samverkansplattform för social innovation. MSI finns i sex regioner och vid lika många lärosäten i Sverige från Luleå i norr till Malmö i söder: vid Högskolan i Borås, Jönköping University, Luleå tekniska universitet, Malmö universitet, Umeå universitet och Örebro universitet. Malmö universitet är koordinerande lärosäte.

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Frågeställningar och avgränsning	5
1.3 Avgränsningar	5
1.4 Metod	5
2. Vad visar förstudien för resultat?	7
2.1 Behov hos barnrättsstrategerna	7
2.2 Kriterier för exempel i en kunskapsbaserad plattform	10
2.3 Plattformens funktioner och förvaltning	13
3. Sammanfattning och rekommendationer	21
Referenser	22
Bilaga 1 - Enkätfrågorna till barnrättsstrategerna	23
Bilaga 2 - Frågebatteriet till intervjuerna med barnrättsstrategerna	27
Bilaga 3 - Frågebatteriet till intervjuerna med exempelägare till barnrättsinnovationer	28
Bilaga 4 - Intervjufrågor till förvaltare av utvalda plattformar	29

1. Inledning

Under den senaste granskningen utav Sveriges efterlevnad av Barnkonventionen lyfte FN:s kommitté för barnets rättigheter (barnrättskommittén) i sina huvudrekommendationer att Sverige behöver säkerställa att barns rättigheter förverkligas i enlighet med konventionen och detta på ett sätt som (enligt en annan rekommendation) ska göras på ett sätt som säkerställer att barn har lika tillgång till tjänster, såsom t.ex. utbildning, boende och skydd mot våld och diskriminering, oavsett i vilken kommun barnet bor.¹

Dessa rekommendationer är i enlighet med Sveriges regeringsstrategi för att stärka barnets rättigheter:

”Det är angeläget att de erfarenheter och kunskaper som finns av att arbeta med barnets rättigheter och barnkonventionens tillämpning i olika verksamheter sprids och att det sker en dialog och samverkan i dessa frågor mellan aktörer på statlig och kommunal nivå. Dialog mellan berörda aktörer kan också bidra till att minska de existerande skillnaderna mellan kommuner och mellan landsting i genomförandet av konventionen.”²

Denna rapport beskriver hur en kunskapsbaserad plattform med exempel på sociala innovationer³ som stärker barnets rätt, s.k. exempel på barnrättsinnovationer, skulle kunna möta upp såväl barnrättskommitténs rekommendationer som regeringens strategi - vilka motsvarar barnrättsstrategernas behov - genom att bli ett verktyg för att:

1. Öka kunskapen om vad det innebär att tillämpa barnets rätt i enlighet med konventionen genom att dela exempel på hur detta ser ut i praktiken.
2. Säkerställa att barn har lika tillgång till sina rättigheter genom att sprida exempel på barnrättsinnovationer från en kommun eller region till andra kommuner och regioner.

3. Främja lärande och erfarenhetsutbyten mellan olika aktörer genom att i exemplen inte enbart beskriva resultat utan även lärdomar och avvägningar som gjorts i tillämpningen av barnets rätt i verksamheten, samt genom att dela kontaktuppgifter till exempelägarna - de organisationer och aktörer som har utvecklat och tillämpat barnrättsinnovationerna.

Med social innovation avses nytänkande sätt att möta samhälls-utmaningar och förbättra människors livsvillkor, genom nya sociala praktiker, relationer och strukturer.

1.1 Bakgrund

Mötesplats Social Innovation vid Malmö universitet fick i uppdrag av Länsstyrelserna - utifrån Länsstyrelsernas nationella uppdrag i barnets rättigheter - att under 2024 undersöka huruvida det finns ett behov och en användarpotential av en kunskapsbaserad plattform med insamlade exempel på barnrättsinnovationer. Exempel som kan bidra till att förverkliga implementeringen av Barnkonventionen i Sverige, bland de som arbetar strategiskt med barnets rätt i Sveriges kommuner, regioner och länsstyrelser – de som i den här rapporten beskrivs som barnrättsstrategier.

Detta uppdrag baseras på det sedan tidigare identifierade behovet att tillgodose statliga verksamheter, kommuner och privata aktörer med metoder för hur ett barnrättsperspektiv kan beaktas inom tematiska områden, vilket bland annat lyftes i Riksrevisionens granskning *Statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen – höga ambitioner men otillräckligt genomförande (RiR 2024:5)*⁴. Vidare baseras uppdraget på hur samverkan och etablering av en databas är i linje med regeringens strategi för att stärka barnets rättigheter. Slutligen baseras uppdraget på potentialen att förundersökningens fokus eventuellt skulle kunna visa sig möta vissa av barnrättskommitténs rekommendationer.

¹ Förenta nationernas kommitté för barnets rättigheter, Sammanfattande slutsatser och rekommendationer om Sveriges kombinerade sjätte och sjunde periodiska rapport, CRC/C/SWE/CO/6-7, (2023), s.1 och 5.

² Regeringskansliet, Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige, S2010.026, (Socialdepartementet: 2011), s. 6-7.

³ Lindberg, Malin, Social innovation i civilsamhällets organisationer: kunskapsöversikt och policyrekommendationer, Entreprenörskapsforum, (Örebro), 2021, s. 14.

⁴ Riksrevisionen, Statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen – höga ambitioner men otillräckligt genomförande, (RiR 2024:5), ISBN 978-91-7086-683-8.

1.2 Frågeställningar och avgränsning

De två övergripande frågeställningarna för förstudien är:

- Finns det ett behov och en användarpotential hos Sveriges barnrättsstrateger för en kunskapsbaserad plattform med exempel på barnrättsinnovationer?
- Om ja, vad består detta behov och användarpotential utav?

Denna övergripande frågeställning besvaras med tre delfrågor:

1. I vilka situationer skulle barnrättsstrateger stärkas i sitt arbete genom att ta del av exempel på barnrättsinnovationer?
2. Vad för kriterier behöver exemplen på barnrättsinnovationer möta för att anses vara kvalitativa?
3. Vilka förutsättningar behöver finnas på plats för att en kunskapsbaserad plattform med exempel på barnrättsinnovationer ska vara ändamålsenlig?

1.3 Avgränsningar

Den första avgränsningen som gjordes var att undersöka behovet av exempel på tillämpningen av nytänkande sätt att möta barnrättsutmaningar genom nya sociala praktiker, relationer och strukturer, dvs. genom barnrättsinnovationer. I denna definition ingår således inte vägledningar och metodguider till redan etablerade eller någorlunda välkända praktiker, relationer och strukturer som stärker barnets rätt.

Den andra avgränsningen berör vilka som åsyftas med benämningen "barnrättsstrateger". Som det beskrevs i inledningen avser denna benämning de som arbetar på en strategisk nivå med barnets rätt i Sveriges kommuner, regioner och länsstyrelser och inte på operativ nivå i offentlig sektors verksamheter. Samtidigt är denna avgränsning bred sett till att barnrättsstrategerna inte nödvändigtvis har denna benämning som sin titel utan det är en definition baserat på det arbete de utför.

Den tredje och sista avgränsningen är att förstudien inte har *utvärderat* existerande stöd- och metodmaterial till barnrättsstrateger utan har utforskat ifall det finns ett behov av *kompletterande* stöd i form av exempel på tillämpningen av barnrättsinnovationer.

1.4 Metod

Förstudien bedrevs genom möten med referensgruppen, forskare och personal på MSI som är experter inom social innovation eller barnets rätt, en enkät och intervjuer med barnrättsstrateger, intervjuer med exempelägare av barnrättsinnovationer samt intervjuer med förvaltare av existerande digitala plattformar inom andra områden.

1.4.1 Möten med referensgruppen, forskare och personal på MSI

I referensgruppen ingick en representant från uppdragsgivaren Länsstyrelserna, en representant från Barnombudsmannen och en representant från SKR. Gruppen fick regelbundet uppdateringar om hur förstudien fortskred, hjälpte till med tolkningen av vissa av resultaten och delade med sig av sin kunskap så att förstudien kunde förhålla sig till det stöd som redan finns för barnrättsstrategerna i Sverige idag.

Även personal från MSI och forskare från de lärosäten där MSI är etablerat bjöds in till möten för att diskutera plattformens potentiella kriterier för de exempel som lyfts, om de är socialt innovativa och bidrar till förverkligandet av barnets rätt.

1.4.2 Enkät till barnrättsstrateger

Utifrån samtalen med såväl referensgruppen som med forskarna och personal på MSI utformades en enkät till barnrättsstrategerna för att ringa in deras behov som plattformen skulle behöva möta. Enkäten bestod av 9 frågor med tillhörande följdfrågor som går att se i bilaga 1.

Enkäten spreds dels till barnrättsstrategerna i Sveriges länsstyrelser, med hjälp av Länsstyrelsernas nationella uppdrag i barnets rättigheter, dels till barnrättsstrategerna i Sveriges kommuner och regioner, med hjälp av SKR via deras regionala respektive kommunala barnrättsnätverk. Enkätens svarsperiod var fr.o.m. den 12 juni t.o.m. den 5 juli 2024. Minimum antal respondenter sattes till 25 stycken baserat på att det bland länsstyrelserna finns 21 barnrättsstrateger medan SKR bedömer att det finns 25-30 aktiva barnrättsstrateger i SKR:s regionala respektive kommunala nätverk för barnrättsstrateger, dvs. totalt ca 50 barnrättsstrateger. Totalt besvarade 33 stycken barnrättsstrateger enkäten.

De citat som har lyfts ut från enkäten och som används i denna rapport har reviderats något rent språkligt, för att tvätta bort eventuella stavfel eller liknande som drar fokus från det som kommuniceras. Slutligen har citaten även tvättats utifrån att de ska bevara barnrättsstrategernas anonymitet.

1.4.3 Intervjuer med barnrättsstrateger

I enkäten ingick det en fråga om man kunde tänka sig att ställa upp på en intervju eller fokusgruppsträff. Utav de 33 respondenterna svarade 12 ja till detta och totalt 9 digitala intervjuer genomfördes med barnrättsstrateger från 1 länsstyrelse, 4 regioner och 4 kommuner.

Intervjuerna utgick från ett frågebatteri men tillät följdfrågor utifrån vad som kom upp under samtalet - det var alltså semistrukturerade intervjuer. Frågebatteriet finns i bilaga 2.

Transkriptionerna skrevs ner för hand i realtid, så ordagrant som möjligt, och skärmen delades så att barnrättsstrategerna kunde se transkriptionen. Analysen utav transkriptionerna gjordes genom att försöka hitta gemensamma nämnare - mönster - i svaren, samt utifrån om materialet besvarade någon utav förstudiens fyra delfrågor. De citat som har lyfts från transkriptionerna och publicerats i denna rapport har reviderats något rent språkligt, så att de utvecklats från muntligt uttryck till vad som lämpar sig bättre i skrift. Slutligen har citaten även tvättats utifrån att de ska bevara intervjupersonernas anonymitet.

1.4.4 Intervjuer med exempelägare av barnrättsinnovationer

Tre intervjuer genomfördes med exempelägare till barnrättsinnovationer. Även dessa intervjuer var semistrukturerade. Frågebatteriet finns i bilaga 3.

Exempelägarna valdes ut utifrån att de kan möta de kriterier som diskuterats fram under mötena med referensgruppen såväl som med forskare och personal på MSI. Vidare matchade exempelägarna något av de områden som barnrättsstrategerna uttryckte intresse för i enkäten, nämligen: barn och ungas delaktighet, unga som varken arbetar eller studerar, samt funktionshinderfrågor.

1.4.5 Intervjuer med förvaltare av existerande digitala plattformar inom andra områden

Semistrukturerade intervjuer genomfördes med 5 förvaltare av existerande digitala plattformar tills datan hade mättats. Frågebatteriet finns i bilaga 4.

Plattformarna valdes ut utifrån önskan att studera och visa på en bredd av olika alternativa lösningar men med liknande behov och innehåll, som antingen var kopplade till social innovation, innovation och socialt företagande, eller till välfärdstjänster och skydd mot våld mot barn.

Ytterligare ett kriterium, som formulerades baserat på referensgruppens första möte där vikten av kollegialt lärande konstaterades, var att plattformarna som studerades skulle ha minst en av följande funktioner:

- att vara ett stöd till en grupp av tjänstemän i deras uppdrag att ge vidare stöd,
- att främja transparens kring vad som sker på fältet/området, samt
- att möjliggöra kunskapsutbyte och eventuellt samarbete mellan olika parter.

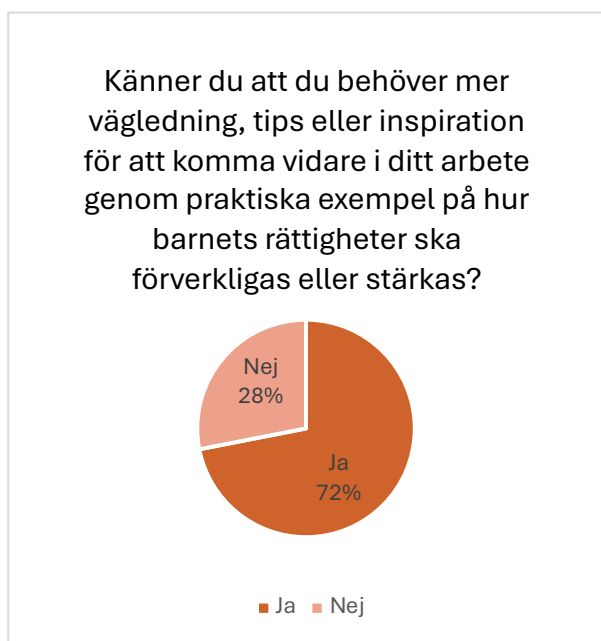
2. Vad visar förstudien för resultat?

I detta avsnitt presenteras resultaten som paletten av metoder har lett fram till. Strukturen följer de tre delfrågorna och kommer i nästa avsnitt sammanfattas.

2.1 Behov hos barnrättsstrategerna

Materialet som ligger till grund för att besvara förstudiens delfråga 2 *"I vilka situationer skulle barnrättsstrateger stärkas i sitt arbete genom att ta del av exempel på barnrättsinnovationer?"* kommer dels från enkäten, dels från intervjuerna med barnrättsstrategerna.

Till att börja med, genom enkäten, ställdes frågan till barnrättsstrategerna om de upplever ett behov av mer vägledning, tips, eller inspiration för att komma vidare i sitt arbete genom praktiska exempel på hur barnets rättigheter ska förverkligas eller stärkas. Detta är en nödvändig förutsättning för att titta vidare på i vilka situationer behovet uppstår. Utav de 33 barnrättsstrateger som besvarade enkäten uppgav 72% att ja, de känner att de behöver mer vägledning, tips eller inspiration för att komma vidare i sitt arbete genom praktiska exempel på hur barnets rättigheter kan förverkligas eller stärkas.

Figur 1. Andelen barnrättsstrateger som upplever ett behov av mer vägledning, tips eller inspiration för att komma vidare i sitt arbete genom praktiska exempel på hur barnets rättigheter ska förverkligas eller stärkas.

"Det finns egentligen beskrivet på de flesta myndigheternas sidor hur ett strategiskt barnrättsarbete ska tillämpas. I teorin fungerar det men verkligheten ser annorlunda ut och mycket behöver anpassas efter lokala förutsättningar. Där blir utbytet och erfarenheter med andra kommuners/regioners arbete viktigt. Jag hade önskat att det fanns en plattform som visade olika exempel på hur kommuner/regioner arbetat med frågan."

Citat från en av barnrättsstrategerna som besvarade enkäten

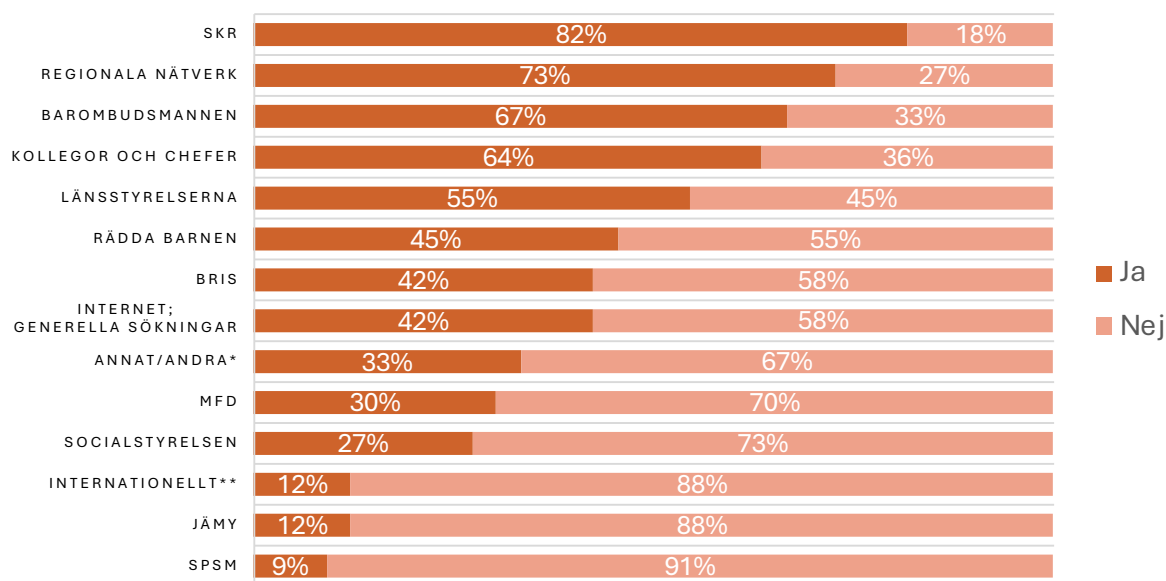
"Många stöd saknar ju just den praktiska dimensionen och framför allt när det gäller för mindre kommuner. Hur löser man utmaningar när du har 5 % arbetstid för att arbeta med barnets rättigheter?"

- Citat från en av barnrättsstrategerna som besvarade enkäten

Som komplement till gällande riktlinjer och stödmaterial uppger således barnrättsstrategerna att de behöver exempel på *hur barnrättsarbetet ska tillämpas i praktiken* – vilka avvägningar som behöver göras, vilka anpassningar som sker lokalt och hur mycket tid som behöver avsättas.

Den andra frågan som ställdes till barnrättsstrategerna i såväl enkäten som i intervjuerna, för att fånga upp huruvida det verkligen finns ett behov är frågan om hur barnrättsstrategerna omvärldsbevakar sitt fält - dvs. *var eller av vem finner du för tillfället vägledning, tips eller inspiration till vilka initiativ och processer som borde initieras för att förverkliga eller stärka barnets rätt?* Genom denna fråga blev det tydligt att det idag saknas en plattform som alla barnrättsstrateger vänder sig till för att finna vägledning, tips eller inspiration till sitt arbete (se tabell 2). Intervjuerna bekräftade att barnrättsstrategerna vänder sig till många olika aktörers nyhetsbrev, rapporter, metodmaterial, konferenser och nätverksträffar. Valet av källor skiftar något beroende på barnrättsstrategernas respektive bakgrund och kunskap från tidigare utbildningar, roller och uppdrag.

VAR ELLER AV VEM FINNER DU FÖR TILLFÄLLET VÄGLEDNING, TIPS ELLER INSPIRATION TILL VILKA INITIATIV OCH PROCESSER SOM BORDE INITIERAS FÖR ATT FÖRVERKLIGA ELLER STÄRKA BARNETS RÄTT?

*ANNAT/ANDRA: t.ex. MUCF, NKA, Youth 2030, enskilda barnrättsexperten/ Barnombudet i Uppsala län, LinkedIn, seminarier, forskning/akademien, och litteratur.
**INTERNATIONELLT: t.ex. internationell forskning, UNICEF, FN-kommittéerna samt från Finland.

Figur 2. De platser och aktörer som barnrättsstrategerna vänder sig till för vägledning, tips eller inspiration till vilka initiativ och processer som de ska initiera för att förverkliga eller stärka barnets rätt.

Med behovet fastställt om hur exempel på barnrättsinnovationer implementeras samt att dessa gärna ska vara samlade på en plattform, kan vi nu gå vidare till att titta på de två kategorier av situationer där barnrättsstrategerna har detta behov.

2.1.1 Stötta verksamheter

"[...] Sen är det ganska mycket utbildning och information på olika sätt. Både när det gäller strateger på stadsledningskontoret men kanske framförallt att stötta de som jobbar närmare barn och unga i sina funktioner. Att själva kunna föra barnrätten på tal gentemot sina chefer."

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Den första kategorin av situation när barnrättsstrategerna skulle behöva en kunskapsbaserad plattform med tillämpningen av barnrättsinnovationer, är i stöttningen av verksamheter såsom t.ex. socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård, inklusive psykiatri samt familjerätt- och föräldraskapsstöd. Barnrättsstrategerna ger verksamheterna utbildningar, metodmaterial och även rådgivning. Till dessa utbildningar skulle barnrättsstrategerna ha nytta av exempel på barnrättsinnovationer för att

kunna visa på hur barnrättsperspektivet kommer till uttryck i implementeringen av dem. D.v.s. blir det verkligen någon skillnad i praktiken?

"Det som alltid hjälper och gör skillnad, i min roll, är när man knyter ihop teori och praktik. När jag redovisar LUPP-rapporten och även är ute i klassrummet och har direktkontakt med elevhälsan och lärarna, då har jag ett större mandat - en praktik som backar upp det jag säger. Det ger mer tyngd och trygghet i frågorna."

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

De exempel som barnrättsstrategerna känner till idag kommer ofta via de nätverk de finns i, dvs. beroende på vilka kontakter de har etablerat. Nätverken lyfts som oerhört värdefulla för barnrättsstrategerna då relationerna som etableras genom dem främjar ett kunskapsutbyte:

"När vi har våra regionala träffar - de är jättevärdefulla. Stödet från Länsstyrelsen är jättebra. Nu känner vi våra motsvarigheter i hela länet - där har jag lärt mig mycket som man kan ta efter. Flera kommuner i länet har nu en ungdomsan-

passad kommunal startsida på skoldatorerna
- detta är ett resultat av vår samverkan i regionen
[...]. Vi känner varandra nu på personbasis vilket
gör allt lättare, lite personbundet. Vägarna blir
kortare nu när vi känner varandra. En kontinuitet
bland de som arbetar med frågorna är viktigt för
att kunna ha dessa korta vägar och vara öppen
för varandras idéer och perspektiv.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Nätverken är således viktiga att bevara och samtidigt finns det alltså en viss brist på transparens och tillgänglighet till att hitta de existerande exemplen - här skulle en gemensam plattform möjliggöra kunskapsutbytet oavsett barnrättsstrategernas nätverk och geografiska tillhörighet, och på så sätt främja en mer likvärdig tillämpning av barnets rätt runtom i Sverige.

”Jag hinner inte själv gå igenom alla regioner så på det sättet hade en sådan här plattform underlättat i min omvärldsbevakning. Anledningen till att det är viktigt att veta hur de andra regionerna jobbar med barnrätt är att ett utbyte oss emellan säkerställer jämlik vård. Och likvärdigheten överhuvudtaget i landet. Vi borde inte sitta och tolka det här själva.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

” Vi lär oss bara genom de kanaler vi har etablerat sedan innan, det blir en ankdamm av information. [...] Om man skulle kunna söka och se att andra har [inkluderat barn] så väcks tanken att ”varför har inte vi gjort detta?”. Det är viktigt att det finns exempel, annars bevisar det ens egen brist på handling/förverkligande av barnets rätt.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Utöver utbildningar ger barnrättsstrategerna som sagt rådgivning och vägledning till metodstöd såsom till hur de kan genomföra en prövning av barnets bästa. Här lyfter barnrättsstrategerna att

det är onödigt att alla parter behöver göra sina helt egna prövningar trots att andra kommuner eller regioner troligtvis behövt pröva barnets bästa vid en liknande situation men i en skiftande kontext. De uttrycker tydligt en önskan om att kunna hitta alla prövningar som gjorts av barnets bästa samlat i en kunskapsbank. Här vill de också kunna hitta aktuell forskning och rapporter på hur barn påverkas av t.ex. nedläggningar av skolor.

2.1.2 Förutsättningar för barnrätt i ledning och styrning

”Många utmaningar handlar om att hitta systematik och struktur för att barnrätt ska finnas på agendan i alla frågor. Vi vuxna ska skapa förutsättningar för att barnrätten alltid är i fokus. Många tror att man tappar andra fokus. Trängsel-perspektiv. Barn är inte en homogen grupp - om vi satsar på dem gör vi mycket både här och nu och för framtiden. Vi ska ge dem de bästa förutsättningarna här och nu.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Den andra kategorin av situation när barnrättsstrategerna skulle behöva en kunskapsbaserad plattform med tillämpningen av barnrättsinnovationer, gäller barnrättstrategernas arbete med att skapa förutsättningar för barnrätt så att det är integrerat i ledning och styrning. Det finns ett tydligt mönster i svaren från de barnrättsstrateger som blev intervjuade kring att de vill ha stöd i detta. Antingen genom exempel på hur man kan skapa en barnrättsskulturer, dvs. hur man kan främja att alla frågar sig om deras arbete påverkar barn, hur i sådana fall, osv. Eller genom att höra hur barnrättsarbetet blev så prioriterat i andra kommuner eller regioner. Det är alltså viktigt att plattformens exempel innehåller beskrivningar av vilken väg som ledde fram till barnrättsinnovationen, där man delar med sig av vad för avvägningar som gjordes som ledde till att det blev så bra, så att andra kan ta lärdom i stället för att behöva uppfinna hjulet på nytt.

”Om jag får en fråga från verksamheten, t.ex. ”kan vi ha ett samtal om detta?” då kan inte jag komma på detta i mitt eget huvud utan då behöver jag söka efter om någon annan redan har tagit fram detta så att jag inte behöver uppfinna hjulet igen. Dvs. inte bara utbildningar

utan hur någon har implementerat barnrätten i sitt styrdokument, exempel på prövningar av barnets bästa där man tycker att här blev det faktiskt riktigt bra - här kan ni hämta inspiration.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Vidare skulle det återigen vara användbart att kunna visa upp exempel på hur barnrättsinnovationer tillämpas, såvida det är tydligt vad för värde de här exemplen genererar, så att beslutsfattare och chefer på olika nivåer ser nytan i att satsa på barnets rätt.

”När vi jobbar gentemot politiken så vill man kunna motivera sina insatser, att de ger effekt. T.ex. vad händer om vi höjer parkeringsavgiften och sänker kostnaden för kollektivtrafik? Det hade varit bra att kunna visa sådana här tydliga exempel, det hade underlättat för oss att ha dialoger med barn och ungdomar att jobba för deras bästa.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

2.2 Kriterier för exempel i en kunskapsbaserad plattform

Materialet som ligger till grund för att besvara delfråga 1 *Vad för kriterier behöver exemplen på barnrättsinnovationer möta för att anses vara kvalitativa?* kommer från mötena med MSI:s personal samt forskare från de lärosäten där MSI är etablerat, från intervjuerna och även enkäten med barnrättsstrategerna, samt intervjuerna med exempelägarna.

Utifrån ett barnrättsperspektiv är det viktigt att de fyra grundprinciperna i Barnkonventionen beaktas i exemplen för att de ska anses kvalitativa samtidigt som det från ett socialt innovationsperspektiv är av intresse att hitta något nytänkande i exemplen, att exemplen har ett socialt mål såväl som ett socialt medel. Vidare bör hänsyn tas till de olika elementen i processen för social innovation. I denna förstudie har dessa två perspektiv kombinerats.

2.2.1 Det sociala målet är barnets bästa

Exemplet bör leda till att barn får bättre levnadsvillkor, dvs. att målet med barnrättsinnovationen ska leda till barnets bästa. Och exemplet ska gärna redogöra för att barn själva anser att exemplet leder till just detta.

”Om det finns evidens att barn har varit med så är exemplet intressant. Låt oss säga att det finns ett exempel om hur vi ska bekämpa cybervåld bland unga eller mobbning - då vill vi veta att den metoden har varit effektiv utifrån barnens perspektiv. Då blir evidensen mer trovärdig. Många appar som ska möjliggöra dialog med barn har under tester visat sig vara något som barnen inte vill ha.”

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Det här kriteriet handlar alltså om att säkerställa att barnrättsinnovationer faktiskt är grundade i vad som skulle förbättra barns levnadsvillkor och inte baserade på vuxengissningar där vuxna tar sig tolkningsföreträde i barns och ungas liv. Vi behöver följa upp och mäta de resultat, effekter och utfall som barnrättsinnovationen leder till, dvs. fråga barnen vad för förändringar som uppkommit pga. barnrättsinnovationen och om dessa förändringar är till det bättre för dem.

Barnrättsinnovationen *Game Camp*⁵ som har utvecklats av FCV Sverige möter tydligt detta kriterium. Under intervjun med Lars Lundqvist, FCV Sveriges grundare och VD, berättar han att Game Camp är ett program, som oftast pågår under 8 veckor, för unga som varken arbetar eller studerar. Programmet är en spelutbildning där studie- och yrkesvägledning är inkluderat. Målgruppen har oftast dålig självkänsla och har under många år varit ensamma och isolerade. Genom deltagandet i Game Camp träffar de unga likasinnade, lämnar ensamheten och börjar sakta bygga upp sin självkänsla. Härigenom blir de mottagliga för studie- och yrkesvägledning, för att vidga sina perspektiv om vad som skulle vara möjligt i framtiden. Totalt 97% av deltagarna börjar studera efter Game Camp och 100% av deltagarna skulle välja att rekommendera insatsen till andra i liknande situation. Ett

⁵FCV Sverige, "Sveriges viktigaste samhällsinsats för unga som varken arbetar eller studerar", FCV Sverige, <https://fcvsverige.se/summercamp-spelutveckling-sveriges-viktigaste-samhallsinsats/> (Hämtad 2025-01-30).

tydligt resultat på att barnrättsinnovationen leder till bättre levnadsvillkor för unga, vilket de unga själva intygar.

2.2.2 De sociala medlen inkluderar icke-diskriminering

Exemplen ska gärna ha skapats på ett sätt som främjar nya relationer, nya samarbeten, t.ex. mellan olika samhällssektorer, eller mellan olika förvaltningar. Dessa nya relationer bidrar till en synvända där problemet förstås på ett nytt sätt och lösningen därmed angriper tidigare olösta aspekter av problemet. Här är det viktigt att arbeta med exemplet på ett sätt som främjar icke-diskriminering - såväl av de som står bakom barnrättsinnovationen, dvs. exempelägare och partners, som de som tar del av det värde som genereras, dvs. målgruppen.

"För att exemplen ska kunna anses vara kvalitativa behöver de ta hänsyn till diskrimineringsgrunderna - om och i vilken utsträckning de har blivit anpassade till dem"

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

"[...] Vi behöver också inspiration kring insatser med synergier/effekter på flera hållbarhetsmål samtidigt. Exempelvis tips på insatser med en intersektionell nytta där såväl barns rättigheter, som funktionsrätt som folkhälsa förverkligas eller stärks."

- Citat från en av barnrättsstrategerna som besvarade enkäten

Aktörer med mandat för olika rättighets- och samhällsfrågor skulle i ett jämlikt och jämställt partnerskap kunna skapa nytta för fler grupper av barn genom att kunna utgå från ett intersektionellt perspektiv. Därför är detta ett viktigt kriterium för att exemplen ska anses vara kvalitativa.

Antidiskrimineringsbyrån Malmö mot Diskriminering (MmD) har utvecklat barnrättsinnovationen *Rätt på Riktigt – skolan ska funka för alla*⁶. I intervjun med Anjali Haryana, projektledare, berättar hon att Rätt på Riktigt är en hemsida som handlar om elevers rätt till stöd och anpassning i skolan. Målgruppen är elever och vårdnadshavare. Den

sammanställer all information om vad barnen har rätt till för stöd och anpassning i skolan och t.ex. vart man kan vända sig för att få vidare stöd, vilket tidigare har varit utspritt. Hemsidan syftar till att stärka vårdnadshavares och barns egenmakt. Rätt på Richtigts hemsida har utvecklats genom en omfattande process bestående av en kartläggning av barns, vårdnadshavares, intresseorganisationers (över 25 organisationer) och tjänstepersoner erfarenheter och behov. Detta underlag har legat som grund till framtagandet och testandet av prototyper av hemsidan där referensgrupper har gett input.

Därutöver har hemsidan blivit tillgänglighetsgranskad av Begripsam⁷ för dess struktur och innehåll. Vidare har Dyslexiförbundet tillgänglighetsgranskat texterna. Det har varit viktigt för MmD att hemsidans innehåll är tillgängligt för målgruppen - inklusive de som inte är lika resursstarka. Mot denna bakgrund finns hemsidan på svenska men innefattar även summerade texter på lättläst svenska, arabiska, dari, somaliska och engelska. Utöver det finns det film på svenska och teckenspråk med dubbing på arabiska, dari, somaliska och engelska.

Vidare har framtagandet av hemsidan utgått från KASAM - begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet:

"Vi har utgått ifrån det salutogena förhållnings sättet, och använt oss av KASAM när hemsidan har skapats. KASAM innefattar - begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. Begriplighet handlar om att hemsidan ska innehålla tillgänglig och relevant information, hanterbarhet innebär att den ska vara användarvänlig och strukturerad, och meningsfullhet innebär att den ska vara relevant och baserad på målgruppens faktiska behov. Det här har varit ett innovativt sätt att jobba med inkludering, delaktighet och samverkan. Alla kompetenser riktade mot det gemensamma målet skapar något som kan lösa en samhällsutmaning som kan stärka målgruppen."

- Citat av Anjali Haryana, projektledare vid Malmö mot Diskriminering

2.2.3 Målgruppens delaktighet

Exemplet bör inkludera målgruppen, dvs. barnen, i

⁶ Malmö mot Diskriminering, "Rätt på Riktigt - skolan ska funka för alla!", Malmö mot Diskriminering, <https://rattpariktigt.se/> (Hämtad 2025-01-30).

⁷ Begripsam, Granskning av webbplatser och digitala tjänster, Begripsam, <https://www.begripsam.se/vi-erbjuder/granskning-av-webbplatser-och-digitala-tjanster> (Hämtad 2025-01-30).

någon del utav exemplet utveckling eller genomförande. Delaktighet kan t.ex. skapas i utvecklingen av idén bakom exemplet - dess vision, i utvecklingen av problemförståelsen som exemplet bygger på, i mobiliseringen av de resurser som behövs för att kunna utföra barnrättsinnovationen, eller i testandet av barnrättsinnovationen.

"För att exemplet ska anses vara kvalitativt behöver de samarbeta med barn och unga eller unga vuxna"

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Ett exempel som möter detta kriterium är Youth 2030 Movements initiativ Youth Up North⁸. I intervjun med Marlene Claesson, generalsekretärare för Youth 2030 Movement, berättar hon att barnrättsinnovationen grundades för att bemöta att enbart varannan ung känner sig som en del av det svenska samhället, vilket är än mer begränsat på landsbygd, glesbygd och i eftersatta områden.⁹ Redan problembilden grundade sig således på ungas erfarenheter och att öka ungas delaktighet var såväl målet som metoden.

Genom Youth Up North driver unga en innovationsmetod i sin kommun baserat på fyra steg. Till att börja med identifierar de problemet, dvs. i ett separatistiskt rum för unga. Därefter samskapar de lösningarna tillsammans med beslutsfattare i workshops/hackathons. I det tredje steget görs en prioritering bland lösningarna, och sen i steg fyra genomför ungdomarna förslagen. Steg tre och fyra har sett väldigt olika ut i kommunerna. Ibland har en ungdomsgrupp gått vidare med en lösning själva, t.ex. har de etablerat en padelbana eller mötesplats utomhus för EPA-traktorer. Ibland gäller lösningarna lite större förändringar som beslutsfattare måste involveras i, som t.ex. startandet av en ungdomsgård eller att införa gratis busskort. Marlene betonar att alla fyra steg måste genomföras så att de unga får se hela processen. Metoden skiljer sig från hur kommuner vanligtvis brukar arbeta, dvs. ber om input och sen inte återkopplar till de unga om varför vissa förslag drivs igenom och vissa inte. Därför upplever unga att inget händer och att ingen lyssnar, för de ser ingen förändring. Vidare leds innovationsprocessen i kommunen av en ungdomskonsulent som själv är ung (helst mellan 18-24 år men ibland upp till och med 30 år). Ungdomskonsulenten kommer från platsen och de

andra unga i kommunen kan då identifiera sig och känna sig förstådda då konsulenten har den lokala kännedomen.

2.2.4 Nyttänkande för främjande av målgruppens liv och hälsa

Exemplet ska på något sätt vara nyttänkande - på detta sätt främjar det att barnets liv och hälsa uppnås i högre grad än förut. Det som är nyttänkande behöver inte vara något radikalt, utan poängen är att det blir en barnrättsinnovation om den, utöver att möta kriterierna ovan, på något sätt skiljer sig från hur det brukar gå till. T.ex. genom att exemplet verkar för en framtid som bryter mot begränsande normer och föreställningar, eller att exemplet blir en verklighet genom att mobilisera processer, strukturer, system och aktörer som inte vanligtvis samarbetar.

"En utmaning för barnets rätt är att kunna samverka med aktörer som håller sig inom sekretesslagar men tillåter att vi delar information. Speciellt i situationer där vårdnadshavare inte ser till barnets bästa. Idag kräver all samverkan samtycke från vårdnadshavare. Om skolan inte har samtycke från vårdnadshavare att samverka med socialtjänst så kan vi inte samverka och utbyta kunskap. Det behövs en tydlighet i "när får vi lov att bryta sekretess?". Om vi hade satt barnets behov i centrum, hur hade vi utformat vår samverkan då?"

- Citat från en av de intervjuade barnrättsstrategerna

Detta citat lyfter hur de nuvarande processerna kring sekretess behöver struktureras om för barnets bästa - detta hade t.ex. varit en barnrättsinnovation som tydligt möter kriteriet om nyttänkande för barnets liv och hälsa.

Barnrättsinnovationen Rätt på Riktigt är ett tydligt exempel på vad som avses med detta kriterium. Under många års tid har Malmö mot diskriminering (MmD) och andra antidiskrimineringsbyråer fått in ärenden om bristande tillgänglighet i skolan. Vårdnadshavare är förtvivlade över att deras barn inte får den anpassning och det stöd de behöver och har rätt till. Vårdnadshavarna känner en

⁸ Youth 2030 Movement, "Youth Up North - Livskraftiga landsbygder med unga i centrum", Youth 2030 Movement, hämtad 30 januari 2025, <https://youth2030.se/youthupnorth/>.

⁹ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Fokus 18 - Vilka ska med? : Ungas sociala inkludering i Sverige, 2018, <https://www.mucl.se/publikationer/fokus-18-vilka-ska-med> (Hämtad 2025-01-30).

maktlöshet, över att de vet inte hur de ska driva frågan. Utifrån detta behov föddes idén inom organisationen att det behövs en satsning där man möter upp behovet och tittar på hur man kan nå ut med information om elevers rättigheter och hjälpa fler personer.

Hemsidan hjälper vårdnadshavare och elever få en tydlig överblick. Bland annat har den en checklista för vad som behövs för att göra en anmälan och vart man ska vända sig för att göra den. Det finns även information om preskribering, om vad som gäller vid skolfrånvaron - hela förfarandet är tydlig förklarat. Med hemsidan har en lättillgänglig helhet skapats av något som tidigare var svårtillgängligt. Den underlättar för vårdnadshavare och elever att snabbare få koll på vad som gäller vid bristande tillgänglighet i skolan och lättare kan få hjälp med att ta tag i processen för att få sina rättigheter tillgodosedda. Många vårdnadshavare har sagt att de önskar att denna hemsida funnits tidigare.

2.3 Plattformens funktioner och förvaltning

Förstudien delfråga 3 ”*Vilka förutsättningar behöver finnas på plats för att en kunskapsbaserad plattform med exempel på barnrättsinnovationer ska vara ändamålsenlig?*” besvaras baserat på intervjuerna med förvaltare av plattformar, intervjuerna med barnrättsstrategerna, samt utifrån samtal med referensgruppen.

För att ta reda på vilken typ av plattform som skulle kunna vara ändamålsenlig för barnrättsstrateger studerades en bredd av alternativa plattformar och digitala lösningar. Plattformarna som utgår från liknande behov och innehåll, antingen kopplade till social innovation, innovation och socialt företagande, eller till välfärdstjänster och skydd mot våld mot barn.

Plattformarna som studerades skulle ha minst en av följande funktioner:

- att vara ett stöd till en grupp av tjänstemän i deras uppdrag att ge vidare stöd,
- att främja transparens kring vad som sker på fältet/området, samt
- att möjliggöra kunskapsutbyte och eventuellt samarbete mellan olika parter.

Frågor som lyftes handlade om plattformens syfte och plattformsägarens uppdrag, om målgrupper, innehåll, val av plattform och teknisk funktionalitet, organisation av utveckling och förvaltning av samt budget för plattformen.

2.3.1 Plattformar som stödjer tjänstemän i att kunna ge vidare stöd

*Välfärdsguiden.se*¹⁰ utvecklades för att skapa mer likvärdighet i handläggares stöd till personer utanför arbete och studier. Genom plattformen kan handläggare nu ha samma kunskapsbas i sin handledning om olika insatser som kan sättas in för att vara ett stöd på vägen mot jobb, studier och att må bättre. Här finns information om att hitta rätt i välfärdssystemet och förslag på insatser som kan ge förutsättningar för en positiv förändring i livet. Plattformen utvecklades efter att det stöd som förr trycktes och delades ut snabbt blev inaktuellt. Vidare utvecklades den till att vara mer användarvänlig än en lista som publiceras enstaka gånger då dessa listor också snabbt blir inaktuella. I stället blev formatet mer som ett 1177 för välfärdspådrag. Samordningsförbundet Centrala Östergötland (SCÖ) driver och står som garant för Välfärdsguiden. Välfärdsguiden finansieras genom offentliga medel, av samordningsförbunden. Guiden har även utvecklats med hjälp av stöd från Europeiska socialfonden (ESF).

*Barnafriid kunskapsportalen*¹¹ är en kunskapsportal om våld mot barn som riktar sig till yrkesverksamma som i sitt arbete möter barn och unga som utsatts för våld och andra övergrepp, men även till yrkesverksamma vid till exempel myndigheter. Portalen innehåller digitala utbildningar, publikationer och metodstöd, baserad på forskning och beprövad erfarenhet. Kunskapsportalen drivs av ett nationellt kunskapscentrum vid Linköpings universitet på uppdrag av regeringen att samla och sprida kunskap om våld och andra övergrepp mot barn. Målet för kunskapscentrumet är att, genom att samla och sprida kunskap, bidra till ett förbättrat förebyggande arbete samt att utveckla effektiva insatser för att skydda och stödja barn som utsatts för våld och andra övergrepp.

2.3.2 Plattformar som främjar transparens på ett fält/område

Helsingborg stads *Innovationsinitiativ*¹² ämnar synliggöra och skapa transparens kring stadens innovationsarbete för såväl medarbetare internt

¹⁰ Samordningsförbundet Centrala Östergötland, "Välfärdsguiden", Samordningsförbundet Centrala Östergötland, hämtad 2025-01-30, <https://valfardsguiden.se/>.

¹¹ Barnafriid, "Barnafriid Kunskapsportalen", Linköpings universitet, hämtad 2025-01-30, <https://barnafriid.se/kunskapsportal/>.

som för medborgare och invånare externt - det fungerar som ett skyltfönster. Denna transparens syftar i sin tur till att möjliggöra påverkan på innovationsinitiativen i ett så tidigt stadium som möjligt.

2.3.3 Plattformer som möjliggör kunskapsutbyte och eventuellt samarbete mellan olika parter

*Självkart.nu*¹³ är en webbplats som är framtagen och drivs av Coompanion på uppdrag av Region Örebro län. Den samlar sociala företag från Örebro län, Västmanland och Dalarna. Ambitionen är att alla sociala företag i Sverige ska finnas på plattformen. Besökare ska kunna:

1. få kunskap & information om socialt företagande
2. bli inspirerade genom andra och goda exempel
3. använda plattformen som en matchningstjänst mellan sociala företag och offentlig sektor, där offentliga verksamheter kan hitta sociala företag och goda exempel att samarbeta med genom företagsregister.

EU:s *Social Innovation Match*¹⁴ är en plattform där organisationer med finansiering av ESF-rådet i sitt land eller av ESF+-finansiering, ska kunna hitta inspirerande exempel och framgångsrika sociala innovationsinitiativ och hitta verksamheter att samarbeta med i framtiden. Plattformen finns inom Europeiska kommissionens webbplats som är byggd i Drupal. Exempelen väljs ut och godkänns av medarbetare inom de nationella ESF-råden i EU:s medlemsländer. Teknisk support sköts av Europeiska kommissionen.

2.3.4 Resurser för att bygga och underhålla plattformarna

De plattformar som studerats ser väldigt olika ut, utifrån olika syften men även utifrån de resurser som krävts och funnits för att utveckla, underhålla och kommunicera dem (se tabell 3).

---

¹² Innovation Helsingborg, "Innovationsinitiativ", Helsingborgs stad, hämtad 2025-01-30, <https://innovation.helsingborg.se/initiativ/>.

¹³ Coompanion, "Självkart - Handla av sociala företag", Coompanion, hämtad 2025-01-30, <https://sjalvkart.nu/>.

¹⁴ European Social Fund Plus, "Social Innovation Match", European Commission, hämtad 2025-01-30, <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en/social-innovation-match>.

Namn på plattform	Vilken samhällsutmaning och vilket behov ska plattformen möta eller lösa?	Vem byggde plattformen, på vilken teknisk plattform, och vad är dess omfattning?	Vem sköter teknisk utveckling och underhåll respektive den innehållsmässiga förvaltningen eller redaktörskapet?	Hur sprids plattformen till målgruppen?	Budget?
Självlkart.nu	Behovet utgick från att det offentliga gör för lite för och med sociala företag. De ville skapa en matchningstjänst mellan sociala företag och offentlig sektor, där det offentliga kan hitta sociala företag och goda exempel.	En tekniskt ansvarig på Coompanion byggde plattformen i Wordpress medan medarbetare satte innehållet. Idag finns 30 företag med.	För att hitta, välja ut och publicera sociala företag utgår de två medarbetarna på Coompanion ifrån den nationella definitionen på socialt företagande. De tar reda på de sociala företagens huvudincitamentet och frågor; vad gör ni med vinsten?	Korta filmer om självlkart.nu	Ungefär 350 000 kr för byggandet av plattformen (inkl. arbetstid) och för underhållet är det ca 100 000 per år.
Barnafrid	Målet var att sätta trauma, arbetet med våld mot barn och unga, på kartan i Sverige. En portal med evidensbaserade fakta och verktyg ska stärka yrkesverksamma, den psykiatriska kunskapen inom BUP etc.	En extern byrå anlätades och byggde plattformen i Wordpress. Idag består plattformen av 90 sidor.	En medarbetare på IT hjälper till. Två kommunikatörer har detta som en av många arbetsuppgifter De tematiskt ansvariga vid Barnafrids utbildningar ansvarar för att granska innehållet en gång i halvåret. Innehållet uppdateras utifrån Barnafrids regeringsuppdrag. Det tillkommer områden allt eftersom. Därutöver har Barnafrids medarbetare örat mot verksamhetsområdena.	Målgruppen för plattformen är densamma som för Barnafrids övriga verksamheter där det redan finns nätverk, dvs. vuxna yrkesverksamma som möter barn och unga - speciellt inom sjukvård, förskola och skola, rättsväsendet, socialtjänst, civilsamhället. Många av Barnafrids utbildningar lägger in tips på Barnafrid Kunskapsplattformen. Barnafrid - nationellt centrum för kunskap om våld mot barn marknadsförs mycket genom flyers och affischer på mässor, och däri syns Barnafrid Kunskapsplattformen. Barnafrid arrangerar många nätverksträffar och samlar in utvecklingsområden hos besökare. När de utvecklade ett s.k. gruppspår mot förskolan gjordes en pilot i Haninge där 1000 pedagoger gick utbildningen. Piloten blir dels innehåll till portalen, dels ett spridningstillfälle till målgruppen.	Okänt
Social Innovation Match (SIM)	EU vill främja social innovation. EU behöver ett skyltfönster för projekt och exempel. Organisationer med finansiering av Europeiska socialfonden eller ESF+ behöver kunna söka efter och hitta inspirerande exempel, lyckade sociala innovationsinitiativ och liknande organisationer att samarbeta med i framtiden.	Plattformen byggdes av en medarbetare, under 18 månader på ca 35%, i Drupal, som en del av EU:s hemsida. Det finns ungefär 250 projekt i plattformen.	I varje medlemsland i EU finns det någon som ansvarar för att verifiera inskickade projekt/ initiativ. Således är det rimligt att anta att det finns 27 "redaktörer" som verifierar projekten innan de publiceras på plattformen.	Okänt	Arbetstid

<p>Innovations-initiativ</p>	<p>När Helsingborgs stad började satsa på innovation behövde man synliggöra innovationsarbetet i kommunen. Internt och externt. Skapa ett skyltfönster.</p>	<p>Medarbetare har själva byggt plattformen i Municipio och Wordpress. Allt är open source, GitHub.</p> <p>Det fanns inte så många exempel vid lansering men idag har plattformen 500 exempel.</p>	<p>Rapporteringsverktyget Stratsis används numera som har en portföljhanteringsmodul. De använder status för portföljen som beslutsstöd. Api används från Stratsis till Municipio.</p> <p>De har en person som är produktägare/teknisk funktionalitet, utveckling. Därutöver har de en innovationsledare i varje förvaltning som ansvarar för att skriva, publicera och uppdatera initiativ till plattformen. Slutligen har de en tredje contentansvarig/redaktör.</p>	<p>Plattformen/webben är en samlingsplats som visar upp exempel man kan hänvisa till.</p> <p>De delar och marknadsför plattformen via LinkedIn och föreläsningar och andra evenemang.</p>	<p>Mycket arbetstid</p>
<p>Välfärds-guiden</p>	<p>Välfärdsguidens syfte är att hjälpa långtidsarbetslösa, långtidssjukskrivna, människor med funktionsnedsättning att hitta rätt i välfärdssystemet och vara ett stöd för att underlätta vägen mot självständighet, egen försörjning, god hälsa och balans i livet.</p> <p>Förstudien med bland andra Försäkringskassan, Socialförvaltningen och Arbetsmarknadsenheten visade att handläggare utgår från 3-4 favoritinsatser. Stödet skedde utifrån kontakter. Inte utifrån behov. Det fanns inga hjälpmedel och verktyg samlat.</p> <p>Samtidigt fanns det en enorm flora av projekt och insatser.</p>	<p>Byggt och utvecklat eget verktyg via Umbraco. Lama 2, AI programmering. 5 universitet i lika många länder, open source lösningar. Lusena, Python.</p> <p>Plattformen samlar 2000 exempel/artiklar.</p>	<p>De har: 6 redaktörer (journalister, språkvetare, UX-designers som använder maskininläring och Python).</p> <p>Upphandlad kommunikationsbyrå för webbdesign, UX och tillgänglighet.</p> <p>Nätverk med 16-17 lokala skribenter, som arbetar hel- eller deltid.</p> <p>Använder uppdragsforskare när det gäller utveckling.</p> <p>24 Samordningsförbund samarbetar om att skapa innehåll, upprätthålla Välfärdsguiden. De arbetar uppsökande, dvs letar upp insatser och aktiviteter.</p>	<p>Sprider ordet mun till mun. Får inte marknadsföra.</p>	<p>Budget för utveckling: 2-3 miljoner kr per år Budget för förvaltning/underhåll: 3 miljoner kr per år</p>

Figur 3. En sammanställning över de samhällsutmaningar och de behov plattformarna ska möta, de resurser som har använts för att utveckla plattformarna och de resurser som används för att underhålla och kommunicera dem.

Det vi kan se i tabell 3 är att valet av teknisk lösning och struktur för innehållet samt organisation av arbetet med plattformen styrs av flera faktorer. För det första av samhällsutmaningen och behovet men också av hur uppdraget som sådant formuleras och av uppdragsgivaren. Finns det ett tydligt uppdrag med en stark uppdragsgivare som exempelvis regeringen är det mer sannolikt att plattformen kommer till stånd och blir ändamålsenlig, dvs möter övergripande samhällsutmaning och syfte samt behov hos målgrupperna.

Organisationen som är projekt- eller plattformsägare har också stor betydelse för valet av och utformning av plattform. En stor organisation är mer styrd av grafisk form och de tekniska plattformar som redan används, jämfört med en mindre mer fristående verksamhet som har friare händer att utforma en plattform.

Slutligen påverkar storleken på budget under utvecklingen av plattformen och slutligen av möjliga resurser för förvaltning på sikt valet av plattform. Kostnaden för att utveckla och underhålla en plattform kan kosta alltifrån 450 000 (350 000 + 100 000) kronor till mellan 5-6 miljoner (2-3 miljoner + 3 miljoner) per år. Beroende på vilka resurser som tillsätts är det tydligt att antalet exempel/initiativ/artiklar som finns med på plattformarna varierar - alltifrån 30 till 2 000. Kostnaderna kan vidare relateras till att den lägsta summan gäller arbetstid från två medarbetare medan den högsta summan gäller upphandling av en kommunikationsbyrå, och arbetstid för 6 redaktörer, ett nätverk med 16-17 skribenter, ett okänt antal uppdragsforskare, osv.

2.3.5 Lärdomar

Utöver att kartläggningen har ringat in ett spann för de resurser som skulle krävas för att bygga och förvalta/underhålla en plattform med dessa funktioner som är i enlighet med kollegialt lärande, så har kartläggningen även genererat några viktiga lärdomar som plattformsförvaltarna själva skulle vilja utveckla eller ser som framgångsfaktorer:

1. Som ett komplement till förvaltarens uppsökande arbete efter exempel på barnrättsinnovationer vore det bra om exempelägare själva kunde fylla i grundläggande information och skicka in detta till granskaren. På detta sätt finns det alltid en möjlighet för exempelägarna att få dela sitt exempel, oavsett om de finns i förvaltarens nätverk eller ej, och samtidigt skulle ett sådant första steg kunna effektivisera arbetstiden på att samla in, kurera och publicera plattformens exempel.
2. En viktig framgångsfaktor för flera av plattformarna är att vara tätt sammankopplade med förvaltarens existerande verksamhet och kärnuppdrag. Ett tydligt syfte för plattformen samt tydliga målgrupper och användningsområden är avgörande. När plattformen är en del av organisationen och medarbetarnas ansvar och arbetsuppgift har den större möjlighet att hållas uppdaterad och relevant. Detta säkrar såväl en långsiktighet som skapar en aktuell källa för kunskap och information samt kontaktpunkt med målgruppen. Som med t.ex. Barnafrid som i vanliga fall håller i utbildningar och på så sätt kan hänvisa målgruppen till att börja använda kunskapsportalen. Eller som med Innovationsinitiativ där det nu i varje förvaltning finns en utsedd person som ansvarar för att skicka in initiativ och därmed också håller sig à jour med vad för andra initiativ som finns uppladdade och eventuellt kan vara bra att sprida vidare eller koppla ihop med ett av "sina" initiativ. Som en av barnrättsstrategerna uttrycker det: "Vi behöver en plats där vi vet att allt finns. Kanske på [Länsstyrelsernas] MR-webben? Inte ett nytt forum. Utan det som redan används och är befäst. Att det samlas - nu finns mycket bra om barnrätten men det behöver samlas och hållas uppdaterat."
3. Kontinuerlig uppdatering av innehållet på plattformen är A och O. Annars slutar plattformen vara relevant för målgruppen. Inför uppstarten av Välfärdsguiden genomförde Samordningsförbunden en förstudie där de identifierade ett 100-tal initiativ som liknade

deras men som inte uppdaterades ofta utan mer var listor som publicerades då och då. Dessa 100-tal initiativ var inte långlivade utan dog ut efter 2 år. Som en av barnrättsstrategerna uttrycker det: "Någon behöver se till att uppdatera hänvisningarna från plattformen. Finns det som man hänvisar till kvar? Är länken gammal? Om plattformen inte hålls uppdaterad blir det lätt att man slutar lita på sidan. Att man inte vågar lita på att detta är lagmässigt ok."

4. Även layouten, strukturen för att presentera innehållet och de tekniska funktionaliteterna med sökfunktioner etc. behöver hållas användarvänlig, attraktiv, tydlig och lättnavigerad - annars förlorar plattformen sin funktion som stöd. Som en av barnrättsstrategerna uttrycker det: "Det jag skulle önska mig är en layout som är lättillgänglig där logiken i sidan behöver vara enkel att hantera. Jag tror man brukar säga att gränsen går vid tre klick bort sedan så orkar inte gemene person att leta vidare."

2.3.6 Innehåll och filtreringsfunktion

De kartlagda plattformarna har olika filtreringsmöjligheter och innehåll. Om vi börjar med att titta på Självklart.nu så finns där en karta som ger en översikt kring var i landet de olika exemplen finns. Denna funktion skulle vara intressant för en kunskapsbaserad plattform med exempel på hur barnrättsinnovationer implementeras för att säkerställa att det samlas in exempel från hela Sverige, samtidigt som det blir lättare för plattformens användare att snabbt kunna se ifall det finns några exempel på barnrättsinnovationer i närheten att ta kontakt med och börja lära från eller samarbeta med.

Barnafrid har ett kunskapsbibliotek med rapporter men även avhandlingar, metodstöd, med mera samt en resursbank med länkar till andra aktörers resurser. Något i den här stilen skulle nog vara i enlighet med barnrättsstrategernas önskemål då de under intervjuerna uttryckte att de ville ta del av relevant forskning, rapporter och framför allt kvalitativa prövningar av barnets bästa.

Såväl Social Innovation Match som Innovationsinitiativ har många filter för att få fram projekt eller initiativ som matchar det man eftersöker. De filter som skulle vara användbara för plattformen med exempel på barnrättsinnovationer är:

- Typ av organisation (för Social Innovation Match är alternativen fokuserade på organisationer inom olika samhällssektorer, t.ex.

universitet/högskola, stiftelse, ideell förening, socialt företag, små- och medelstora företag, osv. Innovationsinitiativ har kommunens olika förvaltningar som alternativ)

- Nivå för påverkan (för Social Innovation Match är alternativen lokalt, regionalt, nationellt, internationellt, och EU)
- Kategori/typ av initiativ (för Innovationsinitiativ är alternativen t.ex. hälsa, integration, och jämlikhet. För Social Innovation Match är alternativen t.ex. ge människor egenmakt, etablera samarbeten och inkludering av grupper som missgynnas)
- Status (för Innovationsinitiativ är alternativen avbruten, idé, pilot, realiserad, skala upp. För Social Innovation Match är alternativen pågående eller avslutad/genomförd)

De exakta alternativen att välja på inom varje filtrering skulle behöva anpassas för plattformen utifrån sin målgrupp som inkluderar såväl barnrättsstrateger som exempelägare för barnrättsinnovationer.

Välfärdsguiden har en funktion där man kan spara sina favoriter baserat på att ens inställningar i webbläsaren tillåter kakor. Plattformen har därutöver såväl en undersida med vanliga frågor som länkar vidare till andra resurser, som en inbyggd assistent som frågar användaren vem denne är för att sedan kunna filtrera innehållet på plattformen åt en.

Innehållet på plattformen med exempel på barnrättsinnovationer som filtreras fram behöver möta kriterierna för kvalitativa exempel (som här upprepas igen i en något kortare version än i avsnitt 2.1):

1. Det sociala målet är barnets bästa: Exemplet bör leda till att barn får bättre levnadsvillkor, dvs. att målet med barnrättsinnovationen ska leda till barnets bästa. Och exemplet ska gärna redogöra för att barn själva anser att exemplet leder till just detta.
2. De sociala medlen inkluderar icke-diskriminering: Exempelen ska gärna ha skapats på ett sätt som främjar nya relationer, nya samarbeten, t.ex. mellan olika samhällssektorer, eller mellan olika förvaltningar. Här är det viktigt att arbeta med exemplet på ett sätt som främjar icke-diskriminering - såväl av de som står bakom barnrättsinnovationen, dvs. exempelägare och partners, som de som tar del av det värde som genereras, dvs. målgruppen.

3. Målgruppens delaktighet: Exemplet bör inkludera målgruppens, dvs. barnens delaktighet, i någon del utav exemplets utveckling och genomförande.

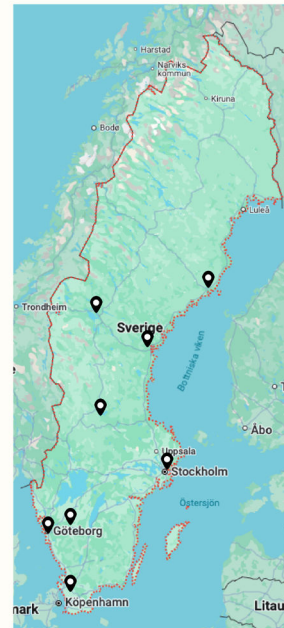
4. Nytänkande för främjande av målgruppens liv och hälsa: Exemplet är på något sätt nytänkande - på detta sätt främjar det att barnets liv och hälsa uppnås i högre grad än förut. T.ex. genom att exemplet verkar för en framtid som bryter mot begränsande normer och föreställningar, eller att exemplet blir en verklighet genom att mobilisera processer, strukturer, system och aktörer som inte vanligtvis samarbetar.

Se en visualisering av hur detta innehåll eventuellt skulle kunna se ut på en framtida plattform. Beroende på vem förvaltaren är kommer justeringar behöva göras gällande t.ex. namnet för plattformen.

Barnrättsinnovationer

Här har vi samlat exempel på barnrättsinnovationer - nytänkande praktiker, relationer och strukturer som stärker barnets rätt - och hur dessa tillämpas.

Ambitionen är att existerande barnrättsinnovationer ska kunna spridas i hela Sverige och säkerställa likvärdigheten i barnets rätt.

SÖK EXEMPEL PÅ BARNRÄTTSSINNOVATION

VÄLJ ORGANISATION

VÄLJ NIVÅ FÖR PÅVERKAN

VÄLJ KATEGORI/RÄTTIGHET

VÄLJ STATUS

Filtrera

Kategori/rättighet: delaktighet
Status: Skala upp

Youth up north

Genom Youth Up North driver unga en innovationsmetod i sin kommun baserat på fyra steg. Till att börja med identifierar de problemet, dvs. i ett separatistiskt rum för unga. Därefter samskapar de lösningarna tillsammans med beslutsfattare... [\(Läs mer här\)](#)

Kategori/rättighet: hälsa; utbildning
Status: Skala upp

Game Camp

Game Camp är ett program, som oftast pågår under 8 veckor, för unga som varken arbetar eller studerar. Programmet är en spelutbildning där studie- och yrkesvägledning är inkluderat. Målgruppen har oftast dålig självkänsla... [\(Läs mer här\)](#)

Kategori/rättighet: utbildning; icke-diskriminering
Status: Skala upp

Rätt på riktigt!

Rätt på Riktigt - skolan ska funka för alla! är en hemsida som handlar om elevers rätt till stöd och anpassning i skolan, målgruppen är elever och vårdnadshavare. Den sammanställer all information om vad barnen har rätt till för stöd... [\(Läs mer här\)](#)

Figur 4. En visualisering av hur en eventuell kunskapsbaserad plattform med exempel på hur barnrättsinnovationer implementeras skulle kunna se ut.

2.3.7 Förvaltning

Utifrån lärdomarna som kom fram genom de kartlagda plattformarna och dess föreslagna innehåll är det tydligt att frågan om förvaltning har stor vikt för en plattforms långsiktiga existens samt förankring i målgruppernas behov och därmed relevans. Inom förstudien har referensgruppen samtalat om respektive myndighets möjlighet till ett eventuellt framtida ansvar som förvaltare av en kunskapsbaserad plattform med exempel på hur barnrättsinnovationer tillämpas.

Länsstyrelserna ser inte att de kan ombesörja en sådan plattform utifrån uppdrag eller finansiella medel då dessa ges på årsbasis. Däremot har Länsstyrelserna eventuellt möjlighet att stötta arbetet i sakfrågan så länge arbetet går i linje med länsstyrelsernas regleringsbrevsuppdrag och i den mån av tid som finns tillgänglig, till exempel genom att fortsatt ingå i referensgrupp med relevanta aktörer.

Barnombudsmannen ser inte heller att det ligger inom deras uppdrag att förvalta sådan plattform men har, likt Länsstyrelserna, eventuellt möjlighet att stötta arbetet så länge arbetet går i linje med regleringsbrevsuppdrag och i den mån av tid som finns tillgänglig, till exempel genom att fortsatt ingå i referensgrupp med relevanta aktörer.

SKR är i samma position som Länsstyrelserna och Barnombudsmannen, dvs. de ser inte heller en möjlighet att förvalta plattformen men är gärna med i att stötta arbetet, t.ex. genom att fortsatt ingå i referensgrupp och genom att inkludera plattformen i framtida utbildningar av barnrättsstrateger så att dessa får kännedom om exemplen och kan skicka in sina egna exempel på tillämpning av barnrättsinnovationer.

MSI ser att plattformen skulle passa in i uppdraget som en nationell kunskaps- och samverkansplattform för social innovation. Vidare har MSI såväl färdigheter inom kommunikation som forskningsanknytning vid 6 lärosäten och omvärldsbevakning av sociala innovationer, bl.a. inom barnets rätt. Dock har MSI ett bredare uppdrag än att lyfta sociala innovationer som stärker barnets rätt, dvs. plattformen skulle behöva lyfta sociala innovationer brett för en hållbar utveckling och alla mänskliga rättigheter. MSI planerar att lansera en enklare plattform med exempel på hur sociala innovationer implementeras under 2025. Stöd behövs för att säkra att specifikt barnrättsinnovationer inkluderas på plattformen.

3. Sammanfattning och rekommendationer

Förstudien har undersökt huruvida det finns ett behov hos barnrättsstrategerna av en kunskapsbaserad plattform med exempel på hur barnets rätt tillämpas och svaret är att ja, det finns ett behov. För det första består det här behovet i att barnrättsstrategerna efterfrågar hur metoder och exempel tillämpas i praktiken - vad för lärdomar, anpassningar och avvägningar som gjorts på vägen samt hur mycket arbete och under hur lång tid. Dessa exempel på hur barnrättsinnovationer tillämpas behöver samlas på en plats och skulle därefter komma till användning främst i barnrättsstrategernas stöd till verksamheter men även i deras arbete med att få in barnrätt i ledning och styrning. Plattformen skulle således främja likvärdigheten för barnets rätt runtom i Sverige. Detta då plattformen skulle knyta samman alla s.k. "ankdammar" (som en av barnrättsstrategerna kallade det) till en gemensam kunskapskälla. Vidare skulle detta minska dubbelarbete och därmed bespara barnrättsstrategerna tid.

Vidare skulle plattformen genom sina exempel kunna visa på att det är möjligt att jobba på ett nytt sätt - höja kunskapen om vad det innebär att i olika verksamheter tillämpa barnets rätt i enlighet med barnkonventionen. När barnrättsstrateger och verksamheter får denna kunskap främjas lärande och erfarenhetsutbyte - de kan ta kontakt med varandra. Och värdet av att satsa på barnets rätt blir tydligare med exemplen, då de synliggör effekterna med att tillämpa barnrättsinnovationer.

Baserat på barnrättsstrategernas behov rekommenderar förstudien att en kunskapsbaserad plattform med exempel på hur barnrättsinnovationer tillämpas ska utvecklas, samt att denna utveckling ska ske i enlighet med kriterierna för vad som utgör en kvalitativ barnrättsinnovation.

I enlighet med kriterierna för vad som utgör en kvalitativ barnrättsinnovation behöver plattformen utvecklas på ett icke-diskriminerande och målgruppsinkluderande sätt där flera organisationer är delaktiga i att testa och ge input på prototyper. Plattformen bör regelbundet utvärderas för att säkerställa att användarna finner den användbar.

Här finns en potential för att plattformen kan leda till en ny norm för barnrätten i Sverige genom att samla exempel från hela Sverige och därmed göra den praktiska tillämpningen av barnets rätt mer lättförståelig och tillgänglig.

Plattformen bör med fördel förvaltas av en aktör som har kompetens inom IT och grafisk kommunikation såväl som en naturlig kontaktpunkt med både exempelägare och barnrättsstrateger för att ha de bästa förutsättningarna att hålla plattformen uppdaterad och därmed tillförlitlig. Beroende på ambitionsnivå behöver som minst 350 000 kr avsättas för utvecklingen av plattformen och därefter minst 100 000 kr om året för förvaltningen.

Utifall att en kunskapsbaserad plattform med exempel på tillämpningen av barnrättsinnovationer utvecklas så kan denna komma att spela en roll i framtida ledning och styrning. De exempel som lyfts kan komma att tolkas som normativa, dvs. att alla borde arbeta med de frågor som stödjer barnets rätt. Utvecklandet av en kunskapsbaserad plattform skulle möta upp såväl barnrättskommitténs rekommendationer som bidra till regeringens strategi och leda till att barnrättsstrategerna fick ett verktyg som skulle underlätta deras strategiska arbete med barnets rätt.

Referenser

Barnafrid, "Barnafrid Kunskapsportalen", Linköpings universitet, hämtad 2025-01-30, <https://barnafrid.se/kunskapsportal/>.

Begripsam, Granskning av webbplatser och digitala tjänster, Begripsam, <https://www.begripsam.se/vi-erbjuder/granskning-av-webbplatser-och-digitala-tjanster> (Hämtad 2025-01-30).

Coompanion, "Självklart - Handla av sociala företag", Coompanion, hämtad 2025-01-30, <https://sjalvklart.nu/>.

European Social Fund Plus, "Social Innovation Match", European Commission, hämtad 2025-01-30, <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en/social-innovation-match>.

FCV Sverige, "Sveriges viktigaste samhällsinsats för unga som varken arbetar eller studerar", FCV Sverige, hämtad 2025-01-30 <https://fcvsverige.se/summercamp-spelutveckling-sveriges-viktigaste-samhallsinsats/>.

Förenta nationernas kommitté för barnets rättigheter, Sammanfattande slutsatser och rekommendationer om Sveriges kombinerade sjätte och sjunde periodiska rapport, CRC/C/SWE/CO/6-7, (2023).

Innovation Helsingborg, "Innovationsinitiativ", Helsingborgs stad, hämtad 2025-01-30, <https://innovation.helsingborg.se/initiativ/>.

Lindberg, Malin, Social innovation i civilsamhällets organisationer: kunskapsöversikt och policyrekommendationer, Entreprenörskapsforum, (Örebro), 2021.

Malmö mot Diskriminering, "Rätt på Riktigt - skolan ska funka för alla!", Malmö mot Diskriminering, <https://rattpariktigt.se/> (Hämtad 2025-01-30).

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Fokus 18 - Vilka ska med? : Ungas sociala inkludering i Sverige, 2018, <https://www.mucf.se/publikationer/fokus-18-vilka-ska-med> (Hämtad 2025-01-30).

Regeringskansliet, Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige, S2010.026, (Socialdepartementet: 2011).

Riksrevisionen, Statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen – höga ambitioner men otillräckligt genomförande, (RiR 2024:5), ISBN 978-91-7086-683-8.

Samordningsförbundet Centrala Östergötland, "Välfärdsguiden", Samordningsförbundet Centrala Östergötland, hämtad 2025-01-30, <https://valfardsguiden.se/>.

Youth 2030 Movement, "Youth Up North - Livskraftiga landsbygder med unga i centrum", Youth 2030 Movement, hämtad 30 januari 2025, <https://youth2030.se/youthupnorth/>.

Bilaga 1 - Enkätfrågorna till barnrättsstrategerna

Enkät för att utröna behov av en digital plattform som samlar praktiska exempel om hur barnets rätt kan förverkligas eller stärkas

Hej,

Denna enkät riktar sig till dig som arbetar strategiskt med barnets rätt i offentlig sektor. Dina svar är helt anonyma och kommer att användas till att avgöra om ett nytt stöd/verktyg ska utvecklas i form av en digital plattform som samlar praktiska exempel på hur barnets rätt har stärkts eller förverkligats. Vi som står bakom enkäten är Länsstyrelserna och Mötesplats Social Innovation vid Malmö universitet i samarbete med Barnombudsmannen samt SKR. Om du har några frågor kan du vända dig till Gloria-Karin López vid Mötesplats Social Innovation (gloria-karin.lopez@mau.se). Stort tack för att du fyller i enkäten!

1. Var eller av vem finner du för tillfället vägledning, tips eller inspiration till vilka initiativ och processer som borde initieras för att förverkliga eller stärka barnets rätt?

- ◇ Kollegor eller chefer
- ◇ Regionala nätverk
- ◇ Generella sökningar på internet
- ◇ Barnombudsmannen
- ◇ SKR
- ◇ Länsstyrelserna
- ◇ Jämställdhetsmyndigheten
- ◇ Myndigheten för delaktighet
- ◇ Specialpedagogiska skolmyndigheten
- ◇ Socialstyrelsen
- ◇ Rädda Barnen
- ◇ Bris
- ◇ Internationellt, vänligen ange:
- ◇ Annat/andra, vänligen ange:

Utveckla gärna varför du använder ovanstående källor för att hitta vägledning, tips eller inspiration till initiativ och processer som förverkligar eller stärker barnets rätt:

2. Känner du att du behöver mer vägledning, tips eller inspiration för att komma vidare i ditt arbete genom praktiska exempel på hur barnets rättigheter ska förverkligas eller stärkas?

◇ Ja

◇ Nej

Kommentar - Utveckla gärna ditt svar nedan:

3. Inom vilka verksamhetsområden skulle du vilja få praktiska exempel på hur barnets rätt kan förverkligas eller stärkas?

◇ Hälsa och sjukvård

◇ Bostad

◇ Skola/utbildning

◇ Kultur och fritid

◇ Socialtjänst

◇ Samhällsplanering

◇ Andra områden (vänligen ange):

4. Kopplat till vilka rättighetsområden skulle du vilja få praktiska exempel på hur barnets rätt kan förverkligas eller stärkas?

◇ Grunden för barnets rättigheter (förbud mot diskriminering, m.fl.)

◇ Rätt till hälsa (rätt till bästa uppnåeliga hälsa, rätt till rehabilitering för barn som varit illa)

◇ Rätt till utveckling, utbildning, lek, vila, kultur och fritid (yttrandefrihet och informationsfrihet, m.fl.)

◇ Rätt till en bra uppväxt (rätt till sina föräldrar utifrån barnets bästa, m.fl.)

◇ Skydd mot vanvård, försummelse, våld och övergrepp (skydd mot olovligt bortförande, m.fl.)

◇ Rätt till identitet, nationalitet och ursprung (rättigheter för barn från minoriteter och urbefolkning, m.fl.)

◇ Andra rättighetsområden, nämligen:

5. För vilka barn vill du få praktiska exempel?

◇ Flickor

◇ Pojkar

- ◇ Icke-binära barn
- ◇ Barn som utsätts för rasism
- ◇ Barn som utsätts för diskriminering på grund av sin eller föräldrarnas trosuppfattning
- ◇ Barn inom hbtqi+ familjen
- ◇ Barn med funktionsnedsättningar
- ◇ Barn som lever i barnfattigdom
- ◇ Barn i hemlöshet
- ◇ Barn till ensamstående föräldrar
- ◇ Barn till utrikesfödda föräldrar
- ◇ Papperslösa barn
- ◇ Barn som riskerar eller lever i kriminalitet
- ◇ Barn som riskerar eller lever i barnäktenskap
- ◇ Barn som riskerar olovligt bortförande och kvarhållande i utlandet
- ◇ Barn som inte går i skolan eller är förhindrade att delta i skolan fullt ut
- ◇ Maskrosbarn/Barn vars föräldrar har någon form av missbruk
- ◇ Barn som har en begränsad yttrande- och informationsfrihet
- ◇ Barn som utsatts för någon form av våld eller annan kränkande behandling / övergrepp
- ◇ Barn i samhällets vård
- ◇ Minoritets- och urbefolkningsbarn
- ◇ Andra barn (vänligen ange):

6. Vad skulle du vilja veta om de praktiska exemplen som förverkligar eller stärker barnets rätt?

- ◇ Hur de kom på sin verksamhetsidé
- ◇ Hur de identifierade problemet de bemöter
- ◇ Hur deras arbetssätt skiljer sig från andra liknande verksamheter
- ◇ Om och i så fall hur de har inkluderat målgruppen
- ◇ Vilka de samarbetar med och hur det samarbetet är upplagt
- ◇ Resultat och effekter
- ◇ Viktigaste lärdomarna
- ◇ Om och i så fall hur de har använt barnkonventionen som svensk lag
- ◇ Hur arbetsprocessen för att testa och genomföra verksamhetsidén gick till
- ◇ Vem som tog beslut om att satsa på verksamhetsidén
- ◇ Hur de finansierar arbetet
- ◇ Annat (vänligen ange)

7. Vad skulle du vilja veta om de som driver de praktiska exemplen som förverkligar eller stärker barnets rätt?

- ◇ Var i landet de befinner sig rent geografiskt
- ◇ Om de är intresserade av samverkan
- ◇ Inom vilken/vilka bransch/-er de är verksamma
- ◇ Inom vilken/vilka samhällssektor/-er de är verksamma
- ◇ Inom vilken/vilka förvaltning/-ar de är verksamma
- ◇ Hur stor och vilken målgruppen är för insatsen
- ◇ Om arbetet bedrivs i samverkan och i så fall mellan vilka huvudmän
- ◇ Namn och kontaktuppgifter
- ◇ Annat (vänligen ange)

8. Skulle du kunna tänka dig att delta i en djupintervju eller fokusgrupp för vidare frågor om ditt behov av praktiska exempel på hur barnets rätt kan förverkligas eller stärkas?

- ◇ Ja gärna
- ◇ Nej tack
- ◇ Om ja, vänligen ange din e-postadress:

9. Finns det något mer du skulle vilja tillägga?

Bilaga 2 - Frågebatteriet till intervjuerna med barnrättsstrategerna

Kort om dig/din anonyma persona

1. Hur gammal är du?
2. Hur många år har du arbetat i din nuvarande roll som barnrättsstrateg?
3. Hur många procent har du i rollen som barnrättsansvarig?
4. Hur såg vägen ut hit till idag där du har barnrättsansvar? Vilka erfarenheter och perspektiv har du med dig in i rollen?

Utmaningar och förutsättningar i rollen

5. Vad för utmaningar har du i ditt arbete idag för att kunna stärka barnets rätt?
6. Hur omvärldsbevakar du idag?
7. Vilka kanaler har du för att utbyta kunskap med andra barnrättsstrateger?
8. När under din resa skulle du ha behövt konkreta exempel på arbete som stärker barnets rätt? Hur hade det gjort skillnad tror du? Hur skiljer det sig från stödet som redan finns?

Innehåll och dess konkretions-nivå på den eventuella kommande plattformen

9. Hur skulle plattformen – som syftar till att ge vägledning, tips eller inspiration till er genom att samla praktiska exempel på hur barnets rättigheter ska förverkligas eller stärkas – se ut och fungera?
10. Vad för typ av exempel skulle du behöva få inspiration från? Är det t.ex. kopplat till någon viss barnrättsutmaning? En viss typ av barn?
11. Har du tidigare använt dig av något konkret exempel på arbete som stärker barnets rätt? Om ja, kan du berätta mer om det?
12. Vilka kriterier behöver de goda exemplen möta?

Övrigt

13. När och var hade det varit lämpligt att få höra om plattformen?
14. Finns det något gott exempel (från ditt eller andras barnrättsarbete, såväl i offentlig som i andra sektorer) som du skulle vilja nominera till plattformen/kunskapsbanken?

Bilaga 3 - Frågebatteriet till intervjuerna med exempelägare till barnrättsinnovationer

1. Vad heter du?
2. Vilken/vilka organisationer står bakom exemplet?
3. Vilken/vilka sektorer till organisationer/organisationerna?
4. Vad är namnet på exemplet som stärker barnets rätt?
5. Möter exemplet en samhälls-/rättighetsutmaning? Om ja, vilken? Har ni använt er av barnkonventionen på något sätt? Om ja, när och på vilket sätt? Har ni kopplat an till några specifika artiklar i barnkonventionen?
6. För vilka barn stärker exemplet rättigheterna?
7. Berätta, hur gick det till när ni identifierade det problem ni möter med ert exempel / er verksamhet? (T.ex. har målgruppen/rättighetsbärarna uppmärksammat er på problemet? Eller är verksamheten född ur lärdomar från tidigare projekt? Eller ur samtal med nära och kära? Gjordes en behovsanalys?)
8. Vad är ert arbetssätt? Vad är det ni gör i er barnrättsinnovation för att stärka barnets rätt?
9. Vilka resultat och effekter har ert exempel på en barnrättsinnovation gett upphov till? Hur har livet blivit bättre för målgruppen/rättighetsbärarna?
10. Vilka har de viktigaste lärdomarna varit för er? Vilka framgångsfaktorer och fallgropar har ni erfarit under implementeringen av ert exempel?
11. Vad är bakgrunden till ert exempel? Hur kom ni på idén med verksamheten? Kom den från målgruppen?
12. Har ni inkluderat målgruppen? Om ja, på vilket sätt?
13. Ditt praktiska exempel som stärker barnets rätt, vilket verksamhetsområde gäller det? (t.ex. hälsa och sjukvård, bostad, skola/utbildning, fritid, socialtjänst, samhällsplanering, osv)
14. Hur skiljer sig ert sätt att arbeta med samhälls-/rättighetsutmaningen jämfört med andras sätt? Eller är det så att ingen annan jobbar med detta? Om så är fallet, hur identifierade ni att ingen annan jobbar med detta?
15. Vilka har ni samarbetat med och hur är det samarbetet är upplagt?
16. Vem tog beslut om att satsa på exemplet?
17. Hur finansieras arbetet med exemplet? Och vad har det kostat?
18. Var i landet, rent geografiskt, finns det här exemplet?
19. Finns det något mer du skulle vilja tillägga?

Bilaga 4 - Intervjufrågor till förvaltare av utvalda plattformar

1. Namn på plattformen?

Bakgrund, syfte, förstudie och lansering

2. Vilken var bakgrunden till idén för plattformen?
3. Vilket syfte har plattformen?
4. Vilka målgrupper riktar ni er till? Hur identifierade ni målgrupperna?
5. När påbörjade ni förarbetet på plattformen?
6. Vilken var er budget för att ta fram plattformen?
7. När och hur lanserade ni plattformen?

Teknisk plattform och funktionalitet

8. Vilken teknisk plattform/vilket verktyg använder ni?
9. Vilka tekniska funktioner och struktur krävs?

Hantering av innehåll

10. Hur utvecklar ni innehållet i plattformen?

Organisation och förvaltning

11. Hur ser organisation och förvaltning ut för plattformen?
12. Hur många personer arbetar med plattformen, både med teknisk utveckling och underhåll, med insamling av innehåll och med publicering?
13. Vilken budget har ni för förvaltning av och teknisk utveckling av plattformen?
14. Hur kommunicerar och sprider ni plattformen?
15. Hur många och vilka besökare har plattformen idag?
16. Hur fungerar plattformen idag tycker ni, rent arbetsmässigt?